

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่ง ในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และแก้ไขปัญหาการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ เพราะการศึกษาเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์โดยตรง ต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศให้เป็นผู้รู้จักคิด รู้จักทำ รู้จักแก้ไขปัญหา ตลอดจนรู้จักใช้ ทรัพยากรวัตถุที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและสิ้นเปลืองน้อยที่สุด ฉะนั้นประเทศจะเจริญก้าวหน้า จะต้องอาศัยการศึกษาซึ่งเป็นกระบวนการในการสร้างบุคคลให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) เพราะปัจจัยที่จะทำให้คนมีคุณภาพได้ก็คือ การศึกษา และประเทศไทยก็ให้ความสำคัญกับการศึกษาเช่นกัน โดยกำหนดให้มีการปฏิรูปการศึกษา มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นเครื่องมือด้วยความมุ่งมั่นและมุ่งหวังว่าจะนำไปสู่ การจัดการศึกษาของชาติให้มีคุณภาพ สามารถพัฒนาคนไทยให้เป็นคนคุณภาพ คือเป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการ ดำรงชีวิตและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข หรือที่เรียกว่าเป็นคนเก่ง ดี และมีความสุข กล่าวโดยสรุปก็คือต้องการให้การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อทำให้คนหรือผู้ได้รับการศึกษามี คุณภาพ (สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์, 2543) ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการ พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และครูก็เป็นส่วนสำคัญที่จะต้องพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ด้วย การบูรณาการกิจกรรมหรือเทคนิควิธีการต่าง ๆ เข้ามาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ของการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีคุณภาพสูงสุดกับผู้เรียน

การเรียนรู้นั้นเกิดขึ้นในทุกวัย ไม่ว่าจะเป็นวัยเรียนหรือวัยทำงานก็ตาม การที่จะเรียนรู้ หรือจะทำงานใด ๆ ให้สำเร็จได้นั้น จำเป็นที่จะต้องมีความตั้งใจจดจ่อในการทำสิ่งนั้นทำให้สามารถที่จะ เรียนรู้และเข้าใจในบทเรียนได้ดี การเรียนรู้โดยใช้สมาธิเป็นฐาน (Concentration-based Learning) จึงเป็นเทคนิควิธีการหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนของครูให้มี คุณภาพมากขึ้น จากความตั้งมั่นของจิตใจ การมีจิตใจจดจ่อมุ่งมั่น หรือภาวะจิตที่แน่วแน่มั่นคงต่อสิ่งที่ เรียนรู้ที่กำหนดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือการเรียนรู้ที่จิตกำหนดแน่วแน่มั่นคงไม่ฟุ้งซ่าน ทั้งการพูด การฟัง การ อ่าน การเขียน การคิดพิจารณาหรือการทำกิจกรรมอื่นใดที่มีต่อการเรียนรู้นั้น เกิดปัญญาเห็นแจ้งโดย การเรียนรู้ทุกครั้ง ผู้เรียนจะต้องนำหลักของสมาธิเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ทุกขั้นตอน (ชัยยศ ประไพพงษ์, 2553) แสดงให้เห็นว่าการทำสมาธิส่งผลในเชิงบวกทั้งกับร่างกายและจิตใจ โดยเฉพาะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของสมองให้ดีขึ้น ผู้วิจัยจึงเห็นถึงความสำคัญของการ จัดการเรียนรู้โดยใช้สมาธิเป็นฐาน

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ส่วนใหญ่จะขาดสมาธิในการเรียน นั่งไม่นิ่ง ชอบพูดคุยกับเพื่อน ขณะที่ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ไม่สนใจเรียน ถามไม่ตอบ ไม่เข้าใจในเนื้อหาที่สอน ซึ่งอาจส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ผู้วิจัยจึงต้องการแก้ปัญหาโดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมาธิเป็นฐานทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นและมีสมาธิในการเรียนดีขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้โดยใช้สมาธิเป็นฐานที่มีต่อพฤติกรรมขาดสมาธิของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

2.2 เพื่อศึกษาผลของการเรียนรู้โดยใช้สมาธิเป็นฐานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

2.3 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ก่อนและหลังใช้การเรียนรู้โดยใช้สมาธิเป็นฐาน

3. สมมติฐานของการวิจัย

3.1 พฤติกรรมขาดสมาธิของนักเรียนหลังเรียนด้วยการเรียนรู้โดยใช้สมาธิเป็นฐานดีขึ้นกว่าก่อนเรียน

3.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์หลังเรียนด้วยการเรียนรู้โดยใช้สมาธิเป็นฐานสูงกว่าก่อนเรียน

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านปากอ อำเภอยะยอ จังหวัดตรัง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 12 คน

4.2 ตัวแปร

ตัวแปรอิสระ การเรียนรู้โดยใช้สมาธิเป็นฐาน

ตัวแปรตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้นและมีสมาธิในการเรียนดีขึ้น

4.3 เนื้อหาที่สอน

เรื่อง วัสดุรอบตัวเรา

4.4 ช่วงเวลาในการทดลอง

5 สิงหาคม 2562 – 23 กันยายน 2562

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 สมာธิในการเรียน หมายถึง การให้นักเรียนมีสติในขณะเรียนและทำงาน สามารถวัดได้โดยการจับเวลาที่นักเรียนมีสมาธิในการเรียนและการทำงาน

5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านปากอ สามารถวัดได้โดยการนำคะแนนสอบก่อนเรียนและคะแนนสอบหลังเรียน มาเปรียบเทียบกับกันโดยใช้ค่าความเชื่อมั่น (Test-Retest Reliability) ค่าความยากง่าย (Difficulty) ร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบค่าที (t-test Dependent หรือ t-test pair)

5.3 ประชากร หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านปากอ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 12 คน

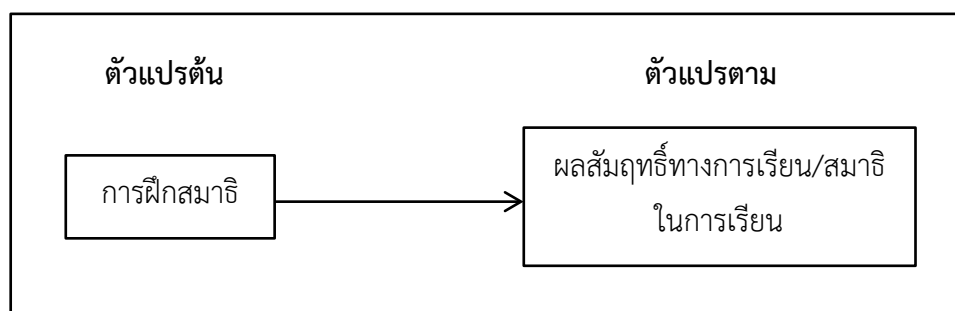
6. ประโยชน์ของการวิจัย

6.1 เพื่อทำให้นักเรียนเกิดสมาธิในการเรียนมากขึ้น

6.2 เพื่อทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ดีขึ้น

6.3 เพื่อทำให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาวิทยาศาสตร์

7. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย